

Odnowiony y ściśle określony

Ształtowsy y Kartowsy

EDYKT

De Dato w Berlinie dnia 13^{go} Maja 1766.

Drukował Jerzy Jakub Dekker, J. K. Mści Drukarz Nadworny.

Odnowiony y ściśle oznaczony

Świebłowy y Kartowy

EDYKT

Do Dnia w Północy dnia 1go Maja 1906.

225235 IV

Dr. Józef Jędrzejko, Kraków, 1906

My Fryderych z Bożej Łaski Krol
Pruski, Margrabia Brandeburski, Świętego Państwa
Rzymskiego Arcy-Podkomorży y Xiążę Elektor, Samowładny y
Naywyższy Szląska Xiążę, Samowładny Xiążę Arauzyi, Neufchatela
y Walengyi, jako też y Hrabstwa Glackiego; w Geldryi, Magde-
burga, Kliwyi, Juliaci, Montium, Szczecina, Pomeranyi, Kaszu-
bow y Wandalow, Meklenburga y Krośni Xiążę; Burgrabia Norym-
berki; Xiążę Halbersztadu, Mindy, Kamina, Wandalyi, Szweryna,
Raceburga, Ost-Fryzyi y Murzyi; Hrabia Hohencolleryi, Ruppina,
Marki, Rawensberga, Hohenfszteina, Teklenburga, Szweryna,
Lingy, Bury y Leerdama; Pan Rawensfzteina, ziemi Rosztockiej,
Starogardskiej, Lawenburskiej, Bytowskiej, Arleykiej y Bre-
dyńskiej &c. &c. &c.

Oznajmujemy y tymi do wiadomości każdego podajemy, iż;
gdy Nasze z szteplow dochody dotąd prez rozmaite Kamery y Kasy
administrowane, y częścią nie rownie zebrane były, My za dobro
uznali, naprzestrzeganie lepszego porządku, sprawowanie wszelkich
Naszych z szteplow dochodow, a tedy Szteplową-Papieru y Kart-
Kamerą, tudzież do ostatniej należące obrachowanie wszystkich
pieniędzy z muzykowych podatkow, y dotąd od Potsdamskiej Sie-
rotalniej Kasy uczynione szteplowanie Plenipotencyow, kombino-
wać, y z'tych różnych Administracyach pomienionych dochodow
szteplowych jedną Generalną Szteplową-y Kartową-Kamerą założyć.

Tym końcem nie tylko wszystkie szteplowe prawa na nowo
przeglądać, ściśleyszą proporcją onychże zrobić y do natury rzeczy
lepiej stosować rozkazaliśmy; lecz też Naszą w tym zawieraną Nay-
wyższą Intencją tym terażniejszy odnowionym y ściśle określo-
nym Szteplowym y Kartowym Edyktem, zniosłszy wszystkie przed-
tym

tym dane Edykta Szteplowe, do wiadomości każdego podawać, y drukiem publicznym ogłosić chcieliśmy.

Postanawiamy więc tym, a to naprzod, co się tycze używania papieru y pargamiu szteplowanemu, żeby, licząc od 1. Czerwca roku terażniejszego, we wszystkich czasach, w Naszym Królestwie, Elektoracie, Samowładnym Xięstwie Śląskim y drugich wszystkich Prowincjach y Ziemiach, (wyjąwszy Nasze Samowładne Xięstwo Neufchatelskie y Hrabstwo Walengyyjskie, jako też Xięstwo Ost-Fryzyskie ze wszystkim; Kapitułę zaś Kwedlinburską y Państwa Lawenburskie y Bytowskie tylko w tych rzeczach, które tamże, a nie przy Naszym Ministerio Statús wszystkich Departamentow y tutejszych Kolegyow expedyowane bywają.)

I.

Wszystkie Allodificationes,

Aggratiationes,

Patenta,

Collationes Lennow osobliwych, y dające na to Expectancyą.

Collationes Beneficiorum,

Dignitates,

Prebendy, y

Wikary przy kapitułach większych y mniejszych,

Confirmationes, na Collationes y Resignationes przy większych y mniejszych kapitułach,

Concessiones,

Consensus lennego Pana,

Dispensationes ab aetate canonica,

a studio academico, y

a residentia przy większych y mniejszych kapitułach,

Indygienaty,

Concessiones żydom dane,

Patenta Legitimationis,

Privilegia,

Podwyższenia Stanow y ich

Confirmationes lub Renovationes,

Veniae aetatis,

Przedziergnięcie Lennow w dziedzictwo,

y zgoła wszelkie y każde res clementiae, bądź nazwanych jako chcąc, bądź pisanych na pargaminie lub papierze, po nastąpionym piątnowaniu, razem z należytemi osobnemi, podług nowych Naszych Szarżowey Kasy ustaw, y względem Śląska podług tamiecznych specjalnych przepisów, szteplami szarżowey Kasy, wprzód nim Impetrantibus wydane będą, każdą razą przy Naszey tutejszey Główney Szteplowey Kamery, w Śląsku zaś przy tamieczney Szteplowey

plowey Kamery, pokazane y od nich na pierwszym arkuszu szteplem Naszey krolewskiej korony cechowane były: za niego postanowione w Naszey, na końcu Edyktu tego sub A. przydrukowaney nowey szteplowey Taxy jura szteplowe, względem res clementiae, zapłacono y ich fumma od Rendanta wyraźnie w nayniższą korony otworzyłość wpisano; przed zapłaceniem zaś onychże, żadnego bądź kto bądź do używania łaski otrzymaney lub Patentu nie przypuszczono, ani jemu zapisanych dochodow y intrat nie wypłacono; lecz raczey ci, którzy takowe nieszteplowane expeditiones Impetrantibus wydali, jako y ci, którzy ich introdukowali, ich do używania łaski otrzymaney dopuścili, albo dochody y intraty z nich wypłacili, powinni będą jura szteplowe, ktore za nie zapłacone bydź miały, z własnego swego majątku, każdy z osobna, na karę, do Naszych Szteplowych Kas zapłacić; ktore to od nich bez odwłoki należyćie wyciągane bydź mają.

II.

Poſtanawiamy y rozkazujemy daley, żeby, licząc od 1. Czerwca tego roku, w Naszym Kroleſtwie, Elektoraćie, Samowładnym Xięſtwie Szląſkim y w drugich Prowincyach, ktore wyżej nie ſą oſobno wyjęte, żaden kontrakt przedaźny, arendarſki lub najemny, ktory 50. tal. tward. przewyżſza, nad rzeczami nieruchomymi, daley już nie był uſtnie zrobiony, lecz każdy kontrakt tego gatunku, dla więkſzey beſpiecznoſci Kontrahentow y uniknienia procesow ztąd wielorakie wzraſtających, pod karą nullitatis, y że żadna ſkarga ani excepcya, więc teź żadne jus retentionis na rzeczy Arendarża lub Najemnego ma mieć mieyſce, ani teź jakiegokolwiek zatrzymanie kaucyi od arendarża daney, albo inſzy wargielt y indemnifacye Forſzufu żądane bydź mogą, na przyſzło piſmem ma bydź zrobiony, y pierwszy jego arkuſz, pod unikaniem kar pieniężnych na to oſobliwie niżej poſtanowionych, naſtępującymi ſzteplami orłowymi powinien bydź cechowany.

Mianowicie każdy ſądownie y nieſądownie zrobiony kontrakt przedaźny, arendarſki y najemny, w ktorych teź wyraźnie arendarſkie kontrakty o Nasze Krolewſzczyzny y Ekonomye, tudzież Arendarżow Xiążęckich kontrakty ſię zawierają, ile ſię rzeczy najemnych a nie reditus fixos tykają, o ktorych ſię trzeba podług przepiſu obrachować, tudzież wſzyſtkie kontrakty arendarſkie o Nasze Dochody, niech je zrobią pierwszy lub drugi arendarż, kiedy pretium emtionis czyli arenda roczna y najęcie wynoſć

50 aź do 100 talarow tward. inclusive,

		ſzteplem orłowym za			4 gr. dobr.	
100	-	200	—	—	8	- -
200	-	600	—	—	12	- -
600	-	900	—	—	16	- -
900	-	1200	—	—	20	- -

B

1200

1200 aż do 1800 talarow tward.inclusive,
szteplem orłowym za

1800	-	2400	—	—	1 talar.	-	-	-
2400	-	4800	—	—	1 talar	8 gr.dobr.	-	-
4800	-	7200	—	—	2	-	16	-
7200	-	9600	—	—	4	-	-	-
9600	-	19200	—	—	6	-	-	-
19200	-	28800	—	—	12	-	-	-
28800	-	38400	—	—	18	-	-	-
38400	-	76880	—	—	24	-	-	-
76800	-	100000 y więcej	—	—	48	-	-	-
					80	-	-	-

na pierwszym arkuszu jednego głównego exemplarza ma być cechowany; a kiedy exemplarzy więcej się ekspeduje, to do drugich tych exemplarzy, jako ad copias vidimatas, tylko arkusz szteplowany za 4. gr. dob. ma być wzięty, y na nim konnotowano, jakim szteplem główny exemplarz jest opatrzony: od kontraktów zaś sprzedażnych y najemnych na Domy y Ogrody, tylko połowa pomienionych jurium ma być zapłacona.

Kiedy kontrakty arendarskie y najemne tylko prolongowane będą, to w prawdzie za nie więcej nic się nie płaci; skoro zaś byle najmniey w nim odmienione będzie, to połowa jurium w początku zapłaconych dana być musi.

Possefforowie dobr szlacheckich wprawdzie przy arendach y najęciach takowych szteplow używać powinni będą; lecz przy kupowaniu lub przedawaniu onychże tylko czwartą część tej wielkiej Taxy zapłacić mają: Nasi zaś Szlascy Wazałowie, którzy wielką szlaską Taxę zapłacają, od tej ćwierci całe wolnymi będą; z przeciwney zaś strony oni przy arendach y najęciach takż, jako też Possefforowie dobr szlacheckich w drugich Naszych Prowincjach y Ziemiach, wyżej postanowione jura zapłacić muszą.

Taż jedna ćwierć wyżej pomienionych szteplowych jurium wielkich ma też ogółem in adjudicationibus sądowych następujących na subhastationes voluntarias, bez różnicy Osob y rzeczy nieruchomych, obserwowana, y resolutio adjudicationis podług wyżej postanowionych praw, ma być cechowana; lecz kontrakt sprzedażny nad takową adjudykacją od Interessentów potym zrobiony, nie powinien osobliwie jeszcze wielkim ale tylko ordinarynym szteplem za 4, gr. dob. być opatrzony: in subhastationibus necessariis contra, resolutio adjudicationis bez różnicy walurowy rzeczy nieruchomych zawsze tylko szteplem za 1 tal. 12 gr. dob. szteplowana, a konfirmacye kontraktu niesądownie zrobionego, lecz już podług praw szteplowych wyżej postanowionych szteplowanego, tylko na ordinarynym arkuszu szteplowanym za 4 gr. dob. ekspedowane być mają.

Dzielenie dziedzictwa y Recessus, które nad dziedzictwem in linea ascendenti et descendenti sądownie lub niesądownie się robią, muszą

muszą arkuszem za 4 gr. dob. być opatrzone, kiedy nad 100 aż do 1000 tal. wynoszą; kiedy zaś dziedziczna Maffa 1000 tal. przewyższa, bez różnicy sztepel za 1 tal. musi być wzięty.

W recessach dziedzicznych, które się inter collaterales y innych dziedziców w sądzie lub nie robią, y 100 tal. przewyższają, sztepel, który się na kontrakty sprzedażne y arendarskie bierzy, do takowego dokumentu we troje musi być wzięty; kiedy zaś o gatunek y principia dzielenia spor powstaje, a ten się ugodzi, tedy oprócz quantum, które winnych sądowych ugodach stanowiono, tylko tyle szteplowych jurium płacono być musi, wiele za kontrakt sprzedażny y arendarski dać powinno.

Gdyby Testator zakazał Inwentarz spisać, y majorenes collaterales albo inși Dziedzictwa Interessenci chcieliby się sami pomiędzy sobą ugodzić y sami recessum hereditarium pomiędzy sobą ułożyć, to takowe ugody o dziedzictwo na arkuszu za 4 gr. dob. wprowadzić pisane być mogą, ale w takowym przypadku, sub poena quadrupli takowym Dokumentom jeszcze przydany być musi Attest Naszey Szteplowey Kamery, że oney 50 talarow za sztepel zapłacono.

Ugody o sprawy już w sądzie agitowane, do których albo przed sądem albo kommissarzem przyszło, sronom na szteplowanym papierze, a to podług następujących praw szteplowych, mają być expedyowane:

a) kiedy quantum ugody 100 tal. nie przewyższa, sztepla cale nie potrzeba; w sprawach zaś

b) 100 tal. przewyższających aż do 500 tal. inclusive, ugoda takowa na arkuszu za 12 gr. dob.

c) 500 — aż do 1000 tal. incl. na arkuszu za 1 tal.

d) 1000 — aż do 2000 tal. incl. — 1 tal. 12 gr. dob.

e) 2000 tal. przewyższających na arkuszu za 2 tal. 12 gr. dob.

ma być expediowana; lecz ad transactiones de juribus, kiedy podług zdania Sędziego nad 100 tal. wynoszą, ogólnie arkusz szteplowany za — — 1 tal.

y do oznajmowania ugody od sronow pomiędzy sobą ułożoney, bez produkcyi oneyże, nadskargą, która nad 100 tal. wynosi, ogólnie sztepel za — — — 12 gr. dob.

ma być wzięty.

Ażeby też temu Naszemu Postanowieniu wszędzie należyćie zadosyć uczyniono, razem rozkazujemy tymi y mocą tego, y przez terazniysze postanawiamy: żeby za każdy nie szteplowany, lub podług wzwyż wyrażonych przepisow potrzebnym szteplem nie opatrzone pięćdziesiąt talarow przewyższający kontrakt sprzedażny, arendarski lub najemny, o rzecz nieruchomą, bądź sądownie lub niesądownie zrobiony, tudzież za recessus hereditarios y ugody o

sprawy w sądzie już agitowane y nad sto talarow wynoszące; tak od Inteffentow do rowney części, jako też od Sędziego, który go sądownie expedyował, albo od tego, który go potwierdził, wpisał, lub oznaymowaną ugodę przepisanym sztemplem nieopatrzoną ad Acta wziął, oprócz dołożenia sztepla podług wzwyż wyrażonych praw należącego, duplum jurium postanowionych na karę do Naszey tuteyszey główney, y respective w Szląsku będącey szteplowey kamery płacono, a zniey połowę donosicielowi na nadgrode wypłacono, drugą zaś połowę w Naszych Szteplowych Kafach obrachowano było; gdyby zaś takowe kontrawencye jeden lub drugi z kontrahentow sam oznaymił, to on wprawdzie za swoją osobę od kary zasłużoney wolnym będzie, od drugiego zaś kontrahenta całe Duplum razem z potrzebnym szteplem ma bydz zapłacone y wyciągane.

Tym czasem względem takowych niesądownych kontraktow, ugod y dziedzicznych recessow, kontrahentom wmieście do kupowania należytych arkuszow szteplowanych, czas dwutygodniowy, y na lądzie płaskim czas czterech niedziel pozwalamy, w którym, gdyby takowych zaraz mieć nie mogli, one kontraktom, ugom y dziedzicznym recessom przyłożyć powinni; ale też y na nich od Rendanta szteplowego, miasta lub mieysca naybliższego, świadczono bydz musi, kiedy u niego arkusz szteplowany do tego actu potrzebny wzięli y zapłacili, aby przez to rozsządzono bydz mogło, czyli kontrawencyi przeciwko temu Naszemu Edyktowi są winni y karę w nim postanwioną zasłużyli, czyli też nie?

III.

Daley

- 1) wszelka Affekurantz-Polize, tak od oktrojowanej lub przywilejowanej Affekurantz-Kompanyi Berlińskiej, jak od privatis, pod karą nullitatis y dwoistego szteplowego prawa, każdy raz na arkuszu szteplowanym za — — — 16 gr. dob.
- 2) wszystkie Attesta, ktore przysiężni Maklarze nad handlownymi od nich sprawowanymi rzeczami dawają, na koszty sronow, na arkuszu szteplowanym za — — — 12 gr. dob. pisane;
- 3) wszystkie Curatoria y Tutoria, tudzież wszystkie uwolnienia od sprawowanych rachunkach opiekuńskich, kiedy majątność w takowym jest stanie, że Curator albo Tutor honorarium dostawa lub dostać może, na arkuszu szteplowanym za 12 gr. dob. inaczey zaś tylko za — — — 4 gr. dob.
- 4) wszystkie dispensationes od troistej Zapowiedzi, szteplem za — — — 2 tal. — — od trzeciey Zapowiedzi, takowym za — — 1 tal. — —
- 5) wszystkie citationes edictales, takowym za — — 12 gr. dob.
- 6) wszystkie

- 6) wszystkie listy lenne in casu mortis, takowym za 1 tal. — —
 y listy lenne, od Wazała na toż lenno drugiemu
 dane, takowym za — — — 12 gr. dob.
- 7) wszystkie paszporty na trupy, takowym za 1 tal. — —
- 8) wszystkie falvi conductus, ponieważ szarżowe jura od nich
 płacone nie bywają, takowym za — — 1 tal. — —
- a to ogółem, pod karą dupli, cechowane być mają; z ktorey to
 kary połowa donosićielowi, druga zaś połowa Naszey główney
 szteplowey kasie oddana y od niey obrachowana być powinna.

IV.

I. Wszystkie testamenty,

- — codicilli,
- — declarationes pro herede,
- — dispensationes mortis caussa, y
- — kontrakty ślubne,

które tylko 50 tal. wynoszą, wprowadzie od szteplowych praw
 cale zostawają wolne; lecz skoro od 50 aż do 200 tal. wynoszą,
 bez różnicy Ofob szteplem za — — — 4 gr. dobr.
 a kiedy 200 tal. przewyższają,

1. u szlacheckich Ofob y Urzędników, na lądzie y w miastach, jako
 też innych mieyskiego Stanu Ofob w wielkich miastach, Naszym
 Krolewskim Orłem za — — — 2 tal. — —
2. u mieyskiego zaś stanu Ofob w frzednich y małych miastach, ordy-
 naryynym szteplem za — — — 4 gr. dob.
 na pierwszym arkuszu cechowane być muszą.

Do Protokołu przy testamentis nuncupativis albo instrumentis
 notariatus tylko arkusz za 4 gr. dob. się bierzy; kiedy zaś potym
 do Inwentarza przychodzi, y summa majątku 200 tal. przewyższa,
 to się wyżej postanowione jura od testamentu przy Inwentarzu
 razem płać.

II. Wszystkie expeditiones testamentu publikowanego, tudzież In- wentarza lub specyfikacyi dziedzictw szlachty y Urzędników na lądzie y w miastach, bez różnicy, jako też mieyskiego stanu ofob w miastach wielkich, na pierwszym arkuszu Naszym szteplem orłowym za — — — 12 gr. dob. y na wszystkich inszych, ordynaryynym szteplem za 1 gr. dob. mają być cechowane;

u Ofob zaś mieyskiego stanu w frzednich y małych miastach,
 tudzież u gburow

1. do pierwszego Arkusza expeditionis publikowanego testamentu
 arkusz szteplowany za — — — 4 gr. dob.
 a do każdego inszego arkusza, takowy za — — 6 fenningy
2. do pierwszego arkusza Inwentarza lub Specyfikacyi ich dziedzictw,
 takowy arkusz szteplowany za — — — 1 gr. dob.

a do wszystkich drugich arkuszów papier szteplowany całe nie ma być wzięty.

Jednakże rozumie się przez się, że nie trzeba zrobienie Inwentarza y Specyfikacyi z expedycją onychże pomieszać, a że zatem przy pierwszym szteplowanym papieru nie potrzeba; takowoż wszystkie Inwentarze, których walor nie tyle wynosi, żeby majątność do edukacyi dzieciąt dostarczać mogła, od sztepla całe wolne zostać mają:

3. Patenta subhastationis, w których Taxa aż do 1000 tal. wynosi, szteplem za — — — — — 4 gr. dob. te zaś, które tę summę przewyższają, szteplem za 12 gr. dob. szteplowane być muszą, a przy tych też punktach wszystkich kara dupli tak ma mieć miejsce, jak w przeszłym artykule postanowiono.

V.

Podług jus commune wprowadzić skryptury prywatne przeciwko trzeciemu nic nie mogą dowodzić, tym czasem jednakowo księgom kupieckim tak w Naszym Codice Fridericiano, jak w Reškryptie d.d. 6 Lutego 1753 y w Deklaracyi d.d. 22 Lutego 1759 pewną moc dowodną przywłaszczyć y dawać rozkazaliśmy.

Jako więc zwyczajnie podług praw wszelkie Dokumenta y pisane diplomata, kiedy zamiast dowodu służyć mają, szteplem opatrzone być muszą; a jednakowo z pomienionych ksiąg kupieckich zrobione excerpta, dotąd, do poki nie są sadownie produkowane, od niego wolne zostawały, y jeszcze zostowają, chociaż wszystkie ręczne zapisy szteplem opatrzone być muszą; tedyśmy Nayłaskawiey przed się wzięli, we wszystkich Naszych Ziemiach y Prowincjach, ile wyżej żadna excepcya nie jest zrobiona, do tego celu szczególnie naznaczonego, tak nazwanego Sztepla-parafego wprowadzić, którego podług Naszego do Generalney Szteplowey-Kamery danego Nayłaskawszego Reškryptu, z przyłączonym modelem do tego należącym, następującym sposobem używać należy:

Mianowicie tymi postanawiamy y rozkazujemy jak nayświrowiey: żeby rocznie, pod karą dupli postanowionych jurium parafych oprócz sztepla parafego jeszcze dołożonym y zapłaconym być mającego, wszyscy kupcowie, którzy handla porządnie się wyuczyli, y kupcami są prawdziwemi, albo ci, którzy osobliwe koncessye na Handel otrzymali, a zatem do trzymania książki kupieckiej są obowiązani, tudzież Aptekarze, drwami handlujący y Księgarze, jako też y Fabrykanći, kiedy ryczałtem, albo też razem ryczałtem y sztukami handlują, y ogołem, żeby wszyscy ci, którzy kupieckim swym księgom moc dowodną chcą przywłaszczyć, każde folium swych ksiąg głównych, wprzód wszystkie paginy jego należyście znaczywszy, rocznie pomienionym szteplem parafym, albo od Naszey Generalney Szteplowey Kamery w Berlinie, albo też w Naszych Prowin-

Prowincyach, od Naszych tamecznych Rendantow szteplowych cechować dali, y za każdą główną książkę, bez różnicy y bez względu na paginy jey, zapłacili:

1. Chrześcijańscy Bankierze y Kupcowie ryczałtem, albo też ryczałtem y sztukami handlujący, tudzież ci którzy komorę potrzebnych lub Lombard mają, y książki zastawne trzymają, bez różnicy miast, jako też wszyscy Aptekarze y Księgarze w wielkich miastach ————— 10 tal.

2. Kupcowie sztukami czyli en detail handlujący, Materyaliściowie y Kramarze, jako też Aptekarze y Księgarze w średnich miastach ————— 5 tal.

3. wszyscy sub No. 2, mianowani w małych miastach ————— 2 tal.

Kiedy Aptekarze razem Materyałami handlują, tedy oni oprócz wyżej stojących praw, w wielkich miastach jeszcze 5 tal., w średnich 2 tal., a w małych 1 tal. zapłacić powinni.

Kontory zaś handlowne tych, którzy handel exclusivum y monopolia mają, muszą dwoistego sztepla parafego, y ci, którzy rozmaite mają kontory, od każdego kontoru tak w miastach jak na lądzie płaskim, postanowione jura parafe jeszcze osobno według wyżej pomienionych trzech Naszy, rocznie zapłacić.

Przeciwnie zaś Przekupnicowie, żywnościami handlujący, tudzież wszyscy Rzemieślnicy do trzymania książki handlowney, a zatym do zapłacenia parafych jurium nie będą obowiązani; ale gdyby przy swoim rzemieśle jeszcze osobny handel mieli, y na targi jeździli, tedy podług praw wyżej postanowionych parafe jura według proporcji zapłacić powinni.

Gdyby też niektórzy z Naszych ryczałtem albo sztukami handlujących kupcow główną lub pierwszą książkę swoją handlową na końcu roku zakończyć by niechcieli, tedy im wprowadzie, kiedy tylko na końcu roku Szteplowemu - Rendantowi to należyście oznajmują, kontynuacya teyże książki aż w przyszły rok wolna będzie; jednakowo poninni będą, nie tylko jura parafe podług wyżej pomienionych praw postanowione zapłacić, ale y też, na uniknienie wszelkiemu złemu używaniu, obowiązani będą, annum continuationis od Sztepel-Rendanta każdego miejsca na pierwszej paginie kazać konnotować; a gdyby też niektórzy książki swoje daley lub przez kilka lat kontynuować by chcieli, to im to, uważając tylko też same przepisy, pozwolono będzie.

Aby zaś tym pewniey wszelkim dzieć się mogącym wykrętom zapobieżono było, y aby też żaden kupiec lub Bankierz przeciw temu Naszemu postanowieniu nie wykroczył, wszystkie zwierzchności rozkaz dostały y dalszą Instrukcyą dostaną, żeby Rendantowi miast swoich pewny y dostateczny Rejestr wszystkich y każdego handlujących osob miejsca tego oddali, aby on tych, którzy postanowionego sztepla parafego na swoich ksiąg handlownych nie wzięli, Zwierzchności

ności na karanie mógł oznaymiec, a ta potym karę zasłużoną bez względu na Osobę od nich wziąć y oneż Sztepel-Rendantowi oddać mogła. Rendant, czyli ten, któryby takowe kontrawencye oznaymował, połowę ztey kary na nadgrode wypłaconą dostanie, druga zaś połowa na obrachowanie do Szteplowey Kamery ma byc odesłana.

Gdyby zaś nad spodziewanie jedna lub druga zwierzchność temu obowiązkowi swemu nie tak jak się należy zadofyc czyniła, tedy Szteplowy Rendant powinien to należyćie Kamery Woyskowej y Ekonomiczney teyże Prowincyi oznaymować, przed którą na ten czas Zwierzchność należyćie będzie musiała za to odpowiadać; y Kamera podług okoliczności ją karą na kontrawencye postanowioną karać, y karę Szteplowemu Rendantowi oddać powinna, zktórą to wzwyż pomienionym sposobem potym ma byc zarządzono.

VI.

Takowym także sposobem rzecz się ma mieć z księgami handlownymi wszystkich handlujących Żydów protegowanych we wszystkich Naszych Ziemiach y Prowincyach, które wyżej nie są wyjęte, y u nich też same szteply parafe y kary mają mieć miejsce; mają też byc w trzy klasy podzieleni, takim sposobem, że do pierwszey klasy przydad y zaplacać ————— 10 tal.

a) którzy mają przywilej generalny, albo na to osadzeni są;

b) którzy są osadzeni na prawo drugiego dziecka,

c) którzy Fabryki mają, y

d) którzy prawdziwy Handel wekslowy bądź w papierach bądź w pieniędzu prowadzają.

Do drugiey klasy za ————— 5 tal.

którzy do pierwszey Klasy nie należą, a jednakowo

a) na targy jeżdżą,

b) którzy domy za własnych a nie antichretice posiadają.

Do trzeciey Klasy za ————— 2 tal.

którzy do dwóch pierwszych nie należą, lecz

a) sklep mają otwarty,

b) na zastawy pożyczają, y

c) ci, którzy ogólnie handlują, bądź czymkolwiek bądź.

Kiedy Żyd książkę handlowną y razem książkę zastawną trzyma, tylko do parafowania pierwszey będzie obowiązany, gdy przeciwnie z tych Żydów, którzy Handel w Kompanii prowadzą, każdy z osobna postanowione jura parafe zapłacić powinien, ponieważ to cum principiis classificationis wyżej postanowionych się zgodzi; tudzież, kiedy Żyd więcej niż jeden Handel lub Etablissement w miastach y na lądzie trzyma, tedy z nich rowne jako kupcowie chrześcijańscy, postanowione jura parafe osobnie zapłacić powinien.

Nakazana dostateczna specyfikacya Żydów handlujących w Naszych tutejszych Rezydencyach, od Naszey Marchickiey Elektorckiey

skiey Kamery Woyskowej y Ekonomiczney y od Fiszkała generalnego a w Szląsku od tamiecznych Kamerach Woyskowych y Ekonomicznych, w drugich zaś miastach, gdzie Żydzi pod Magistratem stoja, od tych Szteplowemu Rendantowi oddana będzie, który potym o karanie kontrawenientow każdą Zwierzchność sądową żydow prosić powinien; ktora to też Zwierzchność nieodwłocznie o ich karaniu myśleć będzie.

VII.

Względem kontraktow ślubnich Żydow, tymi postanawiamy, żeby oni, licząc od pierwszego Czerwca tego roku, takż arkusz szteplowany tu niżej naznaczony u Sztepel - Rendanta mieysca każdego, kupili, y onego każdą razą z napisem:

Podług Edyktu arkusz szteplowany do kontraktu ślubnego pomiędzy
 — Żydem protegowanym w — y —
 w — — —

pod karą dupli temu Memoryałowi szteplowanemu przyłożyli, w którym jak nayspokorniey o potrzebny Atteft lub pozwolenie do ślubu proszą, y musi im potym przy extradycyi attestu ślubnego ten arkusz szteplowany do kontraktu ślubnego bydz oddany.

Aby więc w tym podług okoliczności Żyda każdego należyte prawo było obserwowane, tedyśmy ich podług własności przywilejow w następujące ośm klasy podzielili, y podług tego arkusze szteplowane postanowili. Zapłacają więc wszyscy Żydzi przy swoich ożenieniach, bądź to pierwszy, bądź drugi raz, jura, jak tu następuje:

- 1) wszyscy generalnie przywilejowani, albo ci, którzy na generalny Przywiley są osadzeni — — — 20 tal.
- 2) tudzież ci, którzy nowy Przywiley protegujący otrzymali, takim sposobem, że na rejestrze pomiędzy ordynaryynymi bywają liczeni, y prawo mają osadzenia dzieci — — — 20 tal.
- 3) Extraordinarius zaś, który Protekcyą tylko ad dies vitae dostaje — — — 5 tal.
- 4) którzy na prawo pierwszego dziecka osadzeni bywają, w wielkich miastach — — — 10 tal.
     y w mnieyszych, połowę — — — 5 tal.
- 5) którzy na prawo drugiego dziecka osadzeni bywają, w wielkich miastach — — — 20 tal.
     y w mnieyszych połowę — — — 10 tal.
- 6) kiedy się Wdowie żydowskiey dzieci mającey, ktore się na Przywiley Oycowski osadzają, pozwala, że znowu za mąż poyść może, takim sposobem, że z swoim mężem przyszłym mieysce dostaje inter extraordinarios, bez różnicy — — — 5 tal.
- 7) gdyż zprzeciwney strony Wdowa, ktora przywiley do swego bez dzieci zmarłego męża przyniosła, a pozwolenie na powtorne małżeństwo otrzymuje, jura płaci tak, jak ci, którzy na prawo drugiego dziecka osadzeni bywają, jako to:

D

w wiel-

w wielkich miastach	—	—	20 tal.
a w mniejszych połowę	—	—	10 tal.
8) Służebni publiczni			
w wielkich miastach	—	—	4 tal.
a w mniejszych połowę	—	—	2 tal.

Ażeby Nasi Fizykałowie generalni tak tu, jak w Szląsku na Kontrawenientow lepiej dać baczenie, y ich do kary zasłużoney ciągnąć mogli, żaden takowy Atteſt ſlubny bez ich wiedzy y zaświadczenia, że ſztępel za każdą klasę potrzebny był przyłożony, na przyſzło nie ma bydz expedyowany.

Zasłużone kary takżę, dla Donoſiciela połowę odciągnąwszy, do ſztęplowey Kaſy płyną, y od niey tak jak drugie obrachowane bydz powinny.

VIII.

Wſzyſkie conceſſiones emigrandi;
 copiae vidimatae;
 appellationes y onychże Interpoſitiones;
 Juſtificationes y Renunciationes;
 Prożby o Arefzt;
 Articuli probatoriales;
 Affignationes na pieniądze budownicze;
 Sądowne Atteſta;
 Rozkazy;
 Relationes ad instantiam partium;
 Acceſſio ad pro- & reprobationem, & articuli;
 Acceſſio ad documenta pro & contra, & articuli;
 Memoryały o rekomendacye do dworow y Miniſteryow
 zagranicznych;
 Litterae civitatis;
 Paſzporty kancelaryyne;
 Citationes;
 Collationes Stipendiorum;
 Commiſſorialia, kiedy mają bydz expedyowane;
 Communicatoria, exceptis Notificatoriis, przez ktore
 partibus Decreta dane do wiadomości tylko ſię
 expedyują;
 Confirmationes przy Regencyach y Sądach niſzych;
 Contractus, wyjąwszy kontrakty przedaźne, arendarſkie
 y najemne, o ktorych już w artyk. II. mowiono;
 Capulationis atteſtata, pod ktoremi zaś Dimiſſoriales, dla
 płaconych jurium ſtolae, y otrzymanego pozwolenia
 do brania ſlubu w cudzey Parafyi nie ſą zawierane,
 y ktore tedy na papierze nieſztęplowanym expedyo-
 wane bydz mogą.

Curatoria ad actum divisionis vel litis;
 Prośby o Deklaracye;
 Decreta de alienando;
 Decreta na Memoryały podane, oprócz kiedy jedynie są
 communicatoria Dekretow danych;
 Deductiones in pro- & reprobatorio;
 Sądowe Depozytowe Atteſta; wyjąwszy depozita pupil-
 lorum, które na papierze nieźtęplowanym dane
 bywają;
 Dilationis collationes;
 Ejectoria lub Exmiſſorialia;
 Pacta hereditaria y dziedziczne reſeſſus, których dzie-
 dzictwo 100 tal. nie przewyższa;
 Excitatoria;
 Mandata executionis;
 Paſzporty wolne;
 Litterae nativitatis;
 Atteſta hypoteczne;
 Zapisy hypoteczne;
 Immiſſorialia;
 Inhibitorialia;
 Indułty;
 Liſty cechowe;
 Interrogatoria;
 Interventiones;
 Inwentarze; oprócz w dziedzictwach, o których oſobno
 w Artyk. IV. mowiono;
 Liſty kupne, nie tykające ſię rzeczy nieruchomych;
 Libelli accuſatorii bez różnicy, jako też in Injuriis;
 Rzemieſlnikow ſwiadectwo;
 Atteſta Lennych Indułtow;
 Liſty lub ſwiadectwo, że kto rzemieſła ſię nauczył;
 Licentiae concionandi;
 Liquidationes w Sądach;
 Litis denunciationes;
 Mandata;
 Mandata, ad tentamen, examen, ordinationem et intro-
 ductionem Candidatorum;
 Monitoria;
 Atteſtatum de Feūdo quaefito; (Muth-Zettul;)
 Obligationes;
 Parere;
 Patenta ad Domum;
 Proclamata;
 Proteſtationes;

Protocolła, kiedy ich *expeditio* in forma probanti żądana bywa; y *auktionis* protocolła;

Sądowe kwity, y też na zapłacone pieniędzy pro *fuccumbentia*; wyjąwszy kwity na pieniądze *ex deposito* wzięte;

Recognitionis-attestata bez różnicy;

Reconventiones;

Permissiones na wojaż, y **Paszporty**;

Relaxatoria;

Remissorialia;

Renunciationes liti et caussae;

Requisitorialia, wyjąwszy do zagranicznych **Xiażat** y **Ministryow**;

Rescripta, oprócz patentowych **Reskryptow**;

Resolutiones;

Responsa;

Revisionis interpositiones et deductiones;

Rotuli testium, niech ad *articulos* czyli *summarie* wypytani będą;

Skrypty w porządnym skryptow *wexlowaniu*, jako to wzwyż pomienione *libelli accusatorii*, tudzież *Proocationes*, *Exceptiones*, *Re-* et *Duplicae*;

Sentencye, które podług przydrukowanego tu **Reskryptu** d. d. 16. Maja 1765 *expedyowane* być muszą, bez różnicy, jednakowo tylko w takowych sprawach, które 50 tal. przewyższają;

Sentencye in causis personalibus, które 100 tal. y więcej wynoszą, y in *Appellatorio vel Revisorio* tak *expedyowane* nie bywają; ad *Acta* szteplem za 4 gr. dob. przychodzą, który sztepel przyłożony bywa;

Sentencye w *Injuryach* na *partis succumbentis* koszty;

Attesta chrzestne, lub **Metryky**;

Sądowe Taxy;

Swiadectwo o śmierci czyjej;

Dekretne pytania;

Dekretow *confirmacye* in *criminalibus* u bogatych *Inkwizytow*;

Dłużne zapisy;

Vocationes *Xięży* y *szkolnich* jako też *infzych* *duchownych* *służebnich*, bądź to z *Naszych* *konzyfiorzow*, lub od *Patronow*;

Rachunki *opiekuńskie*;

Weksle, które na dającego samego, a w *Naszych* krajach na *Ziomka* *tuteyszego* są *pisane*, *suchami* *wekslami* też *nazwane*; a *nakoniec*:

wszystkie

wszystkie sądowe expedycye ktore w XIV. Artyk. Edyktu tego nie są wyjęte, mają pod karami w XIII. Artyk. naznaczonymi na arkuszu szteplowanym lub pargaminowym, kiedy tego potrzeba, za 4 gr. dob., Naszym krolewskim Orłem bydz szteplowane.

IX.

Wszystkie infze Memoryały y Supliky, ktore albo Naywyższy Naszey Osobie, albo Naszemu Ministerio Statús wszystkich Departamentow, podane bywają, szteplem za grosz jeden opatrzone bydz muszą.

Przeciwnie Memoryały y Supliky, ktore Regencyom, Kameron Woyskowym y Ekonomicznym y innym Kolegyom Krajowym, jako też wszystkim Sądom wyższym y niższym, y Zwierzchnościom podawane bywają, na arkuszu za sześć fenningy pisane bydz mogą.

Daley arkuszem za 1 gr. dob. na przyszło opatrzone bydz mają

- 1) wszystkie pisma loco oralis podane;
- 2) wszystkie copiae sententiarum bez różnicy w processach o 100 talary, ktore stronom oddane bywają;
- 3) wszystkie wpierwszey Instancyi in causis personalibus, ktore 100 tal. y więcey wynoszą, ad Acta brane bydz mające Sentencye; tudzież
- 4) wszystkie formulae jurisjurandi, kiedy objectum litis 100 tal. wynosi y w dwóch ostatnich kazusach szteplowany arkusz za 1 gr. dob. przydany y takim sposobem ad Acta kładany jest, y we wszystkich kazusach kontrawencye podług przepisu Art. XIII. karane bydz mają.

X.

Też same w dwóch poprzedzających Artykułach postanowione gatunki papieru szteplowanego mają też mieć miejsce

- 1) przy wszystkich kommissyach, ktore w sprawach stronow nazywać, albo kiedy
- 2) jednemu z Naszych Wazalow y Poddanych, do lepszego utrzymania prawa swego assistentiam Fisci Naszego dodawać, za dobro uznawamy.

XI.

Ma wprawdzie podług ustaw danych jeszcze daley w Inkwizycyach ordynaryynych, kiedy Inculpati ad litis contestationem gravati sunt, y dosyć majątności mają, szteplowany papier tak jak przedtym bydz używany, a zatym

- 1) ad protocollum inquisitionis generalis;
- 2) ad attestatum obductionis;
- 3) ad litis contestationem;
- 4) ad rotulum testium tam probatoriorum quam defensionalium;
- 5) ad scripta defensionalia;

6) do atteſtaci im przydane być lub też ad Acta przyſić mających, y

7) do dekretnego pytania lub ad litteras requiſitoriales, arkusz Naſzym Krolewſkim Orłem ſztęplowany za 4 gr. dob., jako nie mniey do Memoryału y Supliki Inkwyzytow, arkusz ſztęplowany w Artyk. IX. nakazany, ma być używany.

Jako zaś experyencya uczy, że Inkwyzyści z więkſzey części majątku żadnego nie mają, y u tych, którzy jeſzcze cokolwiek poſiadają, jednakowo ſztęplowe jura od Sądow w forſzufe dane być muſzą, co im tylko moleſtyą być y w odwłokę iść muſi:

Tedy tymi y mocą tego raz na zawſze poſtanawiamy, żeby papieru takowego ſztęplowanego u inkwyzytow ubogich wcale już nie używano; u bogatſzych zaś inkwyzytow nie przedzay jak przy Ekſekucyi Dekretow tyle jego kupowano y przydano, ile potrzeba; jako też ſądowney Oſobie, która o papier ten ſię ſtarała, trzecia część na nadgrode była dana, jako wzajemnie, gdyby to zaniedbać miała, ex propriis tę ſummę zapłacić będzie powinna.

XII.

Kwity za Salaria y Penſye, które ze wſzyſkich Naſzych kass jako też z komornych, powiatowych y inſzych krajowych Kass wypłacone bywają, też na przyſzło, tak jak dotąd ſię ſtało, na ſztęplowanym papierze piſane być muſzą; a w tym naſtępująca jeſt poſtanowiona proporcya:

Roczne Salaria lub Penſye aż do 50 tal. od nich ſą wolne; lecz potrzebny jeſt arkusz ſztęplowany

		mieſięcznie	kwartalnie	rocznie
od 50 aż do 200 tal.		za 6 fenningy	za 1 gr. dob. 6 fen.	za 6 gr. dob.
- 200 — 300	-	1 gr. dob.	- 3 gr.	- 12 gr. dob.
- 300 — 400	-	1 gr. 6 fen.	- 4 gr. 6 fen.	- 18 gr. dob.
- 400 — 500	-	2 gr.	- 6 gr.	- 1 tal.
- 500 — 600	-	2 gr. 6 fen.	- 7 gr. 6 fen.	- 1 tal. 6 gr.

y tak daley.

Gdyby kto przy przyſtaniu kwitancyi z Pocztą lub inſzym jakim ſpoſobem, naleſzytych poſtanowionych arkuszow ſztęplowanych nie podał, tedy każdy Rendant ma prawo, a ſalario y Penſyi tyle w pieniędzech odciągnąć, ile na kupowanie ſztęplowanego papieru brakującego potrzeba, który potym kwitancyi przyłożyć y na nim zanotować trzeba, że takowy arkusz ſztęplowany jeſzcze do niey należał, aby takowym ſpoſobem Naſzemu Edyktowi ſztęplowemu ściſle zadofyć uczyniono; a gdyby przy odebraniu rachunkow, Rendantowi ſztęplowany papier przy wydatkach ſalariorum y penſyi braknął lub za mało jego by było, tedy na ten czas papier ten nie ma dopiero być kupowany, lecz każdy Rendant duplum zapłacić będzie powinien.

Co się zaś tycze te salaria, które Urzędnikom przy Naszych Kolegiach krajowych y Iustitiae, od czasu nowo wprowadzonego porządku sądowego z szportlowey kasy się wypłacają, to wszystkie kwity za takowe salaria bez różnicy Quanti, kwartalnie na arkuszu za jeden grosz dobry pisane być mają, ponieważ u wszystkich Sądach y Kolegiach, jako też Kancellaryach, u których szportlowe Kasy nie są wprowadzone, za znieśione jura y szportle żadne kwity albo też tylko na niesztęplowanym papierze dane bywają.

Kwity Naszych Generałów, Sztabów - y innych Officerów za Traktament swoy od wszelkiego sztepla zostają wolne, wyjąwszy tych Officerów, którzy przy połku nie stoją, y aż do tych czas na szteplowanym papierze kwitować musieli, przy czym y teraz ma zostać, a przeto tak oni względem swoich Traktamentów, jak też wszyscy drudzy Officerowie, którzy pensye clementiae mają, postanowione arkusze szteplowane używać powinni.

Dalej od nakazanych juribus szteplowych wolne zostawają:

- 1) Kwity Naszych Kass szportlowych za pieniądze z Kass Naszych im dostających się;
- 2) Kwity Xięży y szkolnych Osób za tę część salariorum y dochodów, które nie immediate z Kass Naszych dostają;
- 3) Kwity nowo budujących za dostane pieniądze procentowe.

XIII.

Ażeby więc temu Naszemu Edyktowi we wszystkich punktach należyście zadosyć uczyniono, chcemy y rozkazujemy tymi jak najsurowiej: że, oprócz osobliwie wyjętych w następującym XIV. Artyk. Osób y Kazusów, żaden z Naszych Wazalów, Urzędników y Poddanych, ktoreykolwiek bądź godności, stanu albo kondycji, od używania papieru szteplowanego y pergaminu tym terazniejszym Edyktem przepisanego ma być wolnym; lecz żeby się raczy we wszystkich sztukach nayuniżeney y porządnie podług niego sprawowali; a tym końcem też nie tylko te już na końcu siedm pierwszych artykułów kary stanowiące bez względu na Osoby od kontrawenientów na opisany manier mają być wyciągane, lecz też kontrawenientów drugich pięć Artykułów następującym sposobem mają być karani. Mianowicie:

- 1) Gdyby kto Memoryał, Skrypt lub Dokument, za który by należało płacić szteplow w Artykułach 8. 9. 10. 11. y 12. naznaczonych, na niesztęplowanym, albo przynajmniej nie na przepisany dla każdego gatunku papierze szteplowanym, Naszey Naywyższej Osobie, Ministerio Statów lub collegio podawał, to wprawdzie mają być przyjęte y rezolucye na nie dane; lecz Suplikant albo Adwokat jego, który je podpisał y podawał, na karę talar jeden do szteplowey Kasy ma płacić, a zatym jeszcze na koszty jego od Kancellaryi Collegii lub Sądu, gdzie podane były, stanowiący arkusz szteplowany ma być przyłożony; y Kancellista, który by to uczynić zaniedbał,

powinien będzie z swojego własnego nie tylko arkusz szteplowany potrzebny, ale y też karę pomienioną talara jednego do Naszey szteplowey Kasy zapłacić.

Rozumie się tu przez się, że w Proceſſach na wſzystko to, względem tych Skryptow y przydatkow, które przy konſtitucyonowaniu podawane bywają, tudzież Dokumentow in termino audientiae podanych, prędzey od Sądow się nie uważa, jak przy Reſolucyi y zrobieniu Dekreta; a na ten czas dopiero ſądzono bydź ma: czyli należytych arkuszow ſzteplowanych używano, czyli zaś o ich ſuppletione y karaniu ſtronow co ma bydź ułożono. Gdyby zaś

2) przy ſądowney lub inſzey takowey expedyeyi od kancelaryi należyty ſzteplowany arkusz nie był używany, to na ten czas ten, który ją na czyſto odpisał, na karę talar jeden do Naszey ſzteplowey Kamery płacić, y nad to należyty arkusz ſzteplowany kupować będzie obowiązany, a to tylko w tey mierze excepcyą pozwala, kiedy takowe expedyce Naſz Naywyżſzy podpis żądają, a ztąd dopiero po podpiſie Naſzym ſzteplem poſtanowionym cechowane bywają; w ktorey to okolicznoſci Kancelliſta dopiero na ten czas karę naznaczoną zaſłuży, kiedy takowe expedyce ſtronom lub ich Plenipotentom wydawa, pierwey nim należyty ſzteplem są cechowane.

Taż ſama kara na koniec też ma mieć mieyſce

3) we wſzystkich, według §^{tego} Artyk. teraznieyſzego Edyktu ſzteplem za 4 gr. dob. opatrzone bydź mających Kontraktach, Obligacyach y Inſtrumentach, które nie ſądownie, lecz privatim ſą zrobione; muſi więc in caſu contraventionis każdy, który je piſał lub zrobił, nie tylko należyty arkusz ſzteplowany kupować, ale też karę zaſłużoną jednego talara do Naszey ſzteplowey Kasy zapłacić; Fiſzkalowie Naſi mają też pilnie na to dawać baczenie, y ſkoro się o takowych kontrawencyach dowiadują, tam gdzie ſię należy oznajmować, w kontrawencyą należyćie inkwyrować, y kiedy piſarze onych tego ſami wyznawają, lub inſzym jakim ſpoſobem pewnoſć ſię o tym doſtawa, karę naznaczoną executive wyciągać; ztey kary połowa donoſicielowi dana będzie, druga zaś połowa do Naszey tuteyſzey główney, a w Szląſku do Naſzych tamecznych Kass ſzteplowych ma bydź odeſłana.

Od wſzystkich tych w tym XIII. Artik. naznaczonych kar żadną miarą kontrawenientow to ma uwalniać, kiedy potym należyty arkusz ſzteplowany przyłożyli; więc tedy Naszey tuteyſzey główney ſzteplowey Kamery nie będzie wolno, takowy Dokument już podpifany potym dopiero cechować, a takowym ſpoſobem kary godnych od niey uchować; gdy takowe przyłożenie tylko w kontraktach przedaźnych, arendarskich y najemnych w tey mierze, jak w 2. Art. Edyktu tego już przepifano, jeſt pozwolono, a przytym jeſzcze w tym jedynym przypadku wolno będzie, kiedy takowy Dokument za granicą lub w takowym mieyſcu jeſt zrobiony, gdzie nie można
było

było gatunek potrzebny szteplowanego papieru dostać, y na ten czas albo na arkuszu szteplowanym przyłożonym napisano bydź musi, co do tego Dokumentu należy, albo Dokument sam jeszcze szteplem potrzebnym musi bydź cechowany.

XIV.

Zdrugiey strony używanie papieru y pargaminu nieszteplowanego, jedynie tylko w następujących kazach wolne będzie: jako to

- 1) we wszystkich Interessach własne Nasze Naywyższe y Kraju Dobro publiczne tykających się;
- 2) w rzeczach Xiążąt Krolewskich, Naszych dwóch Nayukochańskich Braći JJ O O. podług Reskryptu d. d. 20 Czerwca 1765; tudzież Nayukochańskich Naszych Synowcow, Xiążęcia Prulkiego y Jegoż Brata JJ O O.. jednak tylko w własnych ich y prywatnych Interessach;
- 3) we wszystkich expedycyach, ktore My, lub podług okoliczności Nasze Ministerium Statús y Kolegya Krajowe gratis y ex officio expedyować rozkazujemy, albo kiedy Interessentow od szteplowych juribus, jak osobliwie w Szląsku in concessionibus debitorum przez Edykt de aó 1656. się stało, expresse uwalniamy;
- 4) w sprawach tych ubogich, którzy jus pauperum otrzymali, lub tyle majątku nie mają, że koszty zapłacić nie mogą; muszą zaś oni dla unikania wszelkich wykrętów, oprócz juramentum paupertatis, jeszcze świadectwo Zwierzchności swojej o uboŹstwie przynosić, jako też po wygranej sprawie należyte arkuszy szteplowane jeszcze suplementować, to jednak dopiero na ten czas, kiedy więcej jak 100 tal. otrzymują; a kiedy sądowa osoba, albo Adwokat, ktory strony ubogiej służył, o kupowanie arkuszow szteplowanych się starał, tedy on połowę jurium ztąd pływających ma dostawać. Kiedy zaś przeciwna strona wkoszty kondemnowana bywa, wyżej pomieniona excepcya niszcza się, a na ten czas pars succumbens wszelkie postanowione jura szteplowe zapłacić powinna;
- 5) we wszystkich bagatelach, gdzie objectum litis tylko trzydzieści talarow wynosi;
- 6) we wszystkich Notyfikacyach y Dekretach, przez ktore stronom Rezolucye dane na ich Memoryały copiatim tylko do wiadomości się podawają;
- 7) we wszystkich Intercessionibus do zagranicznych Xiążąt y Ministeriow.; przeciwnie zaś Memoryały względem ich podane, podług przepisu Artýk. VIII., na arkuszu za 4 gr. dob. pisane bydź muszą.
- 8) we wszystkich sprawach prawnych Naszych Unterofficerów y Żołnierzow, jako też y ich małżonkow, jednakowo to tylko w własnych ich Interessach, ale nie w Interessach rodzicow y pokrewnych swoich, ani też żadną miarą w akkwyzycyach dobr

nieruchomych lub ztąd wynikających sprawach; a gdyby w sprawach wyżej pomienionych wygrać by mieli, tedy należyte arkusze szteplowane Actis jeszcze przyłożone bydź mają, y to samo ma mieć mieysce, co no. 4. względem ubogich jest postanowiono;

9) w Kommisyach, Processach y Inkwizycyach, ktore albo My sami albo w Naszym Imieniu Nasze Ministerium Statús y Kolegya Krajowe, Fiszkalom Naszym zlecamy, lub ktore Fiszkal sam mocą urzędu swego prowadzi, y ktore ani jura privatorum ani criminalia się tykają; w których to jedynie wtym ma zostać porządku, któryśmy już wyżej Art. X. przy Assistentia Fisci, y Art. XI. przy Inquisitionibus postanowili.

Gdyby zaś Fiscus Nasz w wyżej pomienionych Processach cywilnych, ktore mu w Naszych Interessach zlecone będą, miałby wygrać y razem na restitutionem expensarum by było sądzono, tedy papier szteplowany inaczej do każdego pisma potrzebny od Fiscu Naszego razem ma bydź likwydowany, od przeciwney stronie zapłacony, y siła wynosiło, dla większey bezpiecności, Naszym Kolegyom Krajowym ma bydź oznaymowano, ktore tę summę za papier szteplowany wyciągając y do Naszey szteplowey Kamery na obrachowanie odesłać powinny; Fiszkalowi zaś, ktory o zapłacenie jurium szteplowych się starał, połowa onychże ma bydź dawana;

- 10) we wszystkich rozkazach do przyimowania Inkwizytow w Naszych Fortecach, Cuchtauzach y domach robotnych;
  - 11) w Denuncyacyach, ktore do ordynaryynego Processu nie są odesłane, lub w Inkwizycyach, kiedy Inkwizyt tyle majątności niema, że koszty zapłacone bydź mogą; jednakże w takowym przypadku ante repositionem actorum criminalium, zawsze do Protokołu zapisano bydź musi, że z tey przyczyny papieru szteplowanego używać nie było można;
  - 12) we wszystkich Relacyach y Expedycyach Arendarżow Naszych Krolewskich, ktore Arendy samey lub Naszych Krolewskich się tykają;
  - 13) w testamentach, których walor 50 tal. nie wynosi;
  - 14) w następujących rzeczach pupillorum,
    - a) kiedy śmierć od Zwierzchności lub Xięży oznaymowana bywa;
    - b) w rocznych Tabelach Zwierzchności sądowej;
    - c) in excitatoriis w Interessach opiekuńskich, wyjąwszy, kiedy Opiekun honorarium dostawa lub dostać może, albo kiedy leniństwo jego takowych excitatoriorum jest przyczyną, gdzie on na ten czas sztepel ex propriis zapłacić musi;
    - d) kiedy względem Edukacyi, potrzebney odzieży z pieniędzy gotowych, lub bezpiecney ich depozycyi y schowania, się co prosi lub referuje; gdyby zaś o pożyczanie takowych proszono, y to by pozwolono lub też odmowiono by było, tedy Suplikan-
- ci

ci nie tylko za supplicata swoje, lecz też za daną na nie rezolucyą sztepel zapłacić mają;

- e) kiedy substancya nie przewyższa 100 lub 200 tal. y 4 lub więcej dzieci do niey należają; albo
- f) kiedy ogółem substancya do edukacyi ich nie dostarcza;
- 15) in Dimissorialibus na branie ślubu w cudzey Parafyi, y na zapłacone jura stolae;
- 16) w Atteſtach Zwierzchności y Państw pozwalających ożenienia się podanych swoich;
- 17) w świadectwach sądowych o rozprawianie się z dziećmi pierwszego małżeństwa, ile to gratis się stało a dotąd papieru szteplowanego do tego nie używano;
- 18) w Atteſtach depozytowych na pieniądze pupillorum, podług Deklaracyi 6^{so} Marca tego roku w Szląsku publikowaney;
- 19) w kwitach na pieniądze ex deposito judiciali dostanych, podług dopiero pomienioney Deklaracyi;
- 20) w Korrespondencyi pomiędzy Kolegyom krajowym y Akademią Scientiarum; jednakże ztąd Arendarz rzeczy kalendarzkich wolności od szteplow pretendować nie może;
- 21) w Patentach Naszych skaleczonych Żołnierzy (niedoleżnych), którzy Urząd jaki, y w tym nie więcej niż 120 tal. Traktamentu, Deputatu y fixowanych Accidencyi dostawają; do których się też liczą niedoleżni strzelcy polni;
- 22) w expedycyach, mocą których urzędnikowie niżsi poprawianie traktamentow swoich rocznie 12 tal. nie przewyższających otrzymują;
- 23) we wszystkich expedycyach dla Kolonistów, Zgorzałych et in rebus remissionis; Mémoryały zaś względem tego podawane, należytym arkuszem szteplowanym opatrzone być muszą.

O Plenipotencyach.

§. 1.

Co się tycze drukowane Plenipotencye sądowe, które dotąd od Kasy Potsdamskiego domu sierotalego szteplowane, y od Komisarzów Becha y Schadowa podpisane y drukowane bywały, to postanowiliśmy, szteplowanie y odbytych Plenipotencyow z Naszą główną szteplową kamerą kombinować, takowym sposobem, że specyalni Szteplowi Rendantowie w Prowincyach razem Dystrybucyą drukowanych Plenipotencyow sądowych mieć mają, aby ci, którzy y papieru szteplowanego y Plenipotencye potrzebują, dla wygody obydwie rzeczy w jednym mieyscu znaleźć mogli; y ogólnie na przyszło do każdej sprawy, do ktorey plenipotencyi potrzeba, Plenipotencya za 10 gr. dob; kiedy zaś sprawa pieniędzy się tyka, 100 tal. y mniej wynoszących, plenipotencya za 8 gr. dob. ma być wzięta y zapłacona.

§. 2.
Rozkazujemy więc, y tymi postanawiamy, że od 1 Czerwca 1766 żadne infze Plenipotencye, jak te, ktore od Naszey tuteyſzey główney Szteplowey Kamery ſą cechowane, w Naszych Prowincyach, tak in judiciis jak commiſſionibus, więcey nie mają być przyjęte, ważne y używane; o czym Edykta o używaniu Plenipotencyy, dane 6to Marca y 8to Liſtopada roku 1726, jak wyraźnie tymi deklarujemy, mają być zrozumione.

§. 3.

Gdyby kto do jakieykolwiek ſądowney ſprawy, do ktorey podług praw Naszych plenipotencyi potrzeba, takowey od Naszey tuteyſzey główney ſzteplowey Kamery ſzteplowaney podług Taxy przepiſaney w. §. 1. nie używał, to on, jako też Sędzia lub Kommiſſarz, ktory to przegląda, przy kaźdey kontrawencyi dſieſięć talary fiſzkalney kary płacić będzie powinien; tudzież Adwokat, ktory pro extenſione takowych Plenipotencyy od ſtronow, bądź ich jeden lub więcey litis confortes, nad 4 gr. dob. by żądał y brał, takież o dſieſięć talary ma być karany, połowa Doñoſicielowi ma być oddana, druga zaś połowa przy Naszey główney ſzteplowey Kamery ma być obrachowana; My z przeciwney ſtrony rozkażemy takie zrobić rozporządzenie, żeby wſzędzie u ſpecyalnego ſzteplowego Rendanta doſyć wielkie mnoſtwo tych poſtanowionych Plenipoteucyy pogotowiu było.

O używaniu Kart Szteplowanych.

§. 1.

Jużeśmy przez Edykt d. d. 9to kwietnia 1714 a potym przez odnowiony Edykt d. d. 10to kwietnia 1733 poſtanowili, że nikt z Naszych Wazalow y Poddanych w miastach y na lądzie płaskim, ani też z Officyerow y Żołnierzow karty nieſzteplowane ani ſam nie ma używać, ani dla drugich w Naszych krajach mieſzkających ludzi nie ma kupować, pod karą dwadzieſcia talarów za kaźdą grę takowych kart nieſzteplowanych; lecz gdyśmy ſię na żal Naſz. dowiedzieli, że temu poſtanowieniu nie wſzędzie dotąd należycie zadofyć uczyniono, ale już kilka razy wielkie partye zagranicznych kart nieſzteplowanych potajemnie w kray wprowadzono, a przez to Naſzym częſcią na pios uſus y na dobro powſzechne naznaczo-
nym Dochodom z kartowey Kamery ukrocono, tedy za potrzebnó uznaliśmy, aby takowym Defraudacyom zapobiezono, zakazanie względem wprowadzenia y używania obcych kart nieſzteplowanych zaſtrzyć, y tymi poſtanowić:

§. 2.

Że kaźdy we wſzytkich Naszych Prowincyach, inclusive Szląſka, wyjąwszy jedynie Neufchatela, Walengyi y Oſt-Fryzyi, ktore-

ktoregokolwiek bądź Stanu y godności, który by był zdybany, że zagraniczne karty wprowadza, które od Naszey Szteplowey Kamery nie są cechowane, bądź to jedna bądź pięć gry, zawsze sto talarow za to ma zapłacić; a gdyby ich więcej wprowadzał, za każdą grę nad pięć, oprócz tych sto talarow, jeszcze dwadzieścia talarow sztrofu dać będzie, karty będą skonfiskowane, y ten który takowe nieszteplowane karty kupuje lub z niemi grywa, teyże samey kary podpadnie; Denuncyantowi połowa z tey kary na nadgrode ma być oddana, a druga połowa przy kasie Naszey Kartowey Kamery ma być obrachowana; tudzież żadnemu pod równą karą na przyszło nie będzie pozwolono, zagraniczne karty do szteplowania w kray wprowadzać.

§. 3.

W odnowionym Edykcie d. d. 10 kwietnia 1733 wprowadzenie obcych nieszteplowanych kart na targy do odbytu zagranicznego wprowadzić jest pozwolone, lecz gdy to bardzo źle używano, a Nasi Poddani tylko ztąd okazyją do Defraudacyi wzięli, więc tymi excepcyą tę znośimy y wprowadzenie kart zagranicznych nieszteplowanych na targy do odbytu zagranicznego pod karą w §. 2. postanowioną także zakazujemy.

§. 4.

Ażeby Naywyższemu, Naszemu postanowieniu tym lepiej zadość uczyniono y wszelkim Defraudacyom zapobieżono było, tymi jak naysurowiey też wszystkim Akcyzy, Cła, y Półstowym Urzędem rozkazujemy: żeby żadne karty bądź to szteplowane lub nie bez Passir-Biletu Naszey Kartowey Kamery, lub w Prowincyach od Prowincyalnych Rendantow nie wpuściły, lecz one zatrzymały, y o tym, z przyśłaniem razem jednej lub więcej gry, Naszey główney szteplowey y kartowey Kamery albo Prowincyalnym Rendantom, pod karą Sto talarow, znajomość dały, aby można było examinaować, czyli sztepel na kartach jest należyty czyli nie.

§. 5.

Wzajemnie z Naszey Strony przy Naszey główney Szteplowey y Kartowey Kamery postanowienie zrobiliśmy, że zawsze wszędzie w Prowincyach dość wielkie składy wszelkich gatunkow kart należytego waloru trzymać powinna, aby ci, którzy przez grę w Edyktach nie zakazaną się chcą rozweselić, każdy gatunek kart bądź Imienia jakiegokolwiek w należytych walorze za Taxę Naszey główney szteplowey y kartowey Kamery przepisaną, dostać mogli, y żadną przyczyną nie mieli wdać się w Defraudacyą kary godną.

O podatkach żywiących się Muzyką.

§. 1.

Co się tycze podatkow tych, którzy Muzyką się żywią, tośmy postanowili, że one dla lepszego porządku z wszystkich Prowincyach y Kass, gdzie się inaczey pobierały, z Ekonomyy, Akcyzy y z ładu płaskiego, na przyszło do Naszey główney szteplowey y kartowey Kamery płynąć y tam obrachowane bydź mają.

§. 2.

Rozkazujemy więc, y z tey przyczyny dany Edykt pod 7 Marc. 1720 tak deklarujemy, że we wszystkich miastach wzwyż pomienionych Prowincyy, gdzie Muzyka nie jest w Arendę dana, tam bawiący się Muzykanći, bez różnicy ich Osob y Instrumentow, niech będą przywilejowani mieyscy Muzykanći albo Regimentowi Oboisci y Trębacze, jako też Żołnierze y inși, którzy z Muzyky się żywią, każdy raz, kiedy na weselach y chrzcinach, jako też na Bankietach y ucztach, nie mniej kiedy w gospodach, w szynkarniach winnych y piwnych grać mają, wprzod u Rendanta każdego mieysca bilet szteplowany podług Taxy Naszey główney szteplowey y kartowey Kamery przepisanej kupowali nim z Muzyką słuchać się dadzą; albo wkażdey kontrawencyi kary dziesięć talarow podpaść mają.

§. 3.

Pozwalamy wpradzie daley, że Officyerowie Naszego Woyfka, tudzież Nași Urzędnikowie cywilni y konsyliarze tytularni też w tych mieyscach, gdzie mieyscy Muzykanći przywilejowani y Arendarze Muzyky bywają, podług upodobania swego Regimentowych Oboisłow y inszych Muzykantow na weselach, chrzcinach y inszych bankietach używać mogą, lecz jednakowo takowi Oboisci y Muzykanći pod karą naznaczoną dziesięć talarow obowiązani będą, w takowych przypadkach podatek podług Taxy postanowiony oddawać.

§. 4.

Co się zaś tycze niższych urzędnikow, którzy pod ordynaryyną mieysca Zwierzchnością słoją, lub mieyskie rzemieśło robią, tudzież czeladzi ekzymowanych, to oni rowno jak krolewscy niżzi służebni przy słaynie y myślistwie, Muzykantow mieyskich lub Arendarżow Muzyky koniecznie używać powinni.

§. 5.

Wtych mieyscach, gdzie Muzyka w Arendę jest dana, Arendarze Muzyky wprawdzie u Ekzymowanych mieysca tego grać mogą, muszą jednakowo tak jak inși Muzykanći pod równą karą bilet muzykowy zapłacić.

§. 6.

Względem ładu płaskiego postanowiliśmy, Muzykę, tak jak przedtym bywało, w Powiatach lub Ekonomyach y we wsiach, gdyby

gdyby się Muzykantow znaydowało, którzy Arendę mieć sobie życzą, na pewne lata w Arendę dać, y podług okoliczności Poddanym samym według ich żądania za pewne locarium w Arendę puścić, żeby w przypadających okolicznościach podług upodobania swego Muzykantow wybierać y bez kupowania biletu muzykowego im mogli dać grać.

§. 7.

Z kar zawsze połowa donościcielowi na nadgrode ma być dana, druga zaś połowa przy Naszey kartowey Kamery obrachowana.

§. 8.

Wreszcie od wyżej postanowionego podatku wolne być mają, wszelkie Concerts de Musique, gdzie za Entrée się nic nie płaci, a ogołem, gdzie grający tylko na rozrywkę a nie za pieniędzy y dla zysku grają.

Więc tedy wszystkim Naszym Gouvernementom, Generałom, Kommendantom y Przełożonym Połkow, a osobliwie Naszemu Generał-Audytoryatowi y sekretney Kancellaryi woyskowej, tudzież całemu Naszemu Ministerio Statús we wszystkich swoich Departamentach, y Generalnemu Naszemu Poczta-Amtowi, jako wszystkim Naszym Regencyom Krajowym, Kamerom Woyskowym y Ekonomicznym, Collegiis iustitiae, Konfyliarzom ziemskim, y Poborcom, Zwierzchnościom, Urzędnikom, Zwiecznościom sądownym y Sądom, jako też Naszym Officiis Fisci we wszystkich Prowincyach, ktore tu nie są wyjęte, a zatym wszystkim Naszym woyskowym y cywilnym sługom, bez excepcyi, tymi y mocą tego, tak łaskawie jak surowie rozkazujemy, żeby się, licząc od 1 Czerwca 1766, podług tego odnowionego szteplowego y kartowego Edyktu posłusznie sprawowali, z wszelką ostrością nad ściśłym jego obserwowaniu koniecznie trzymali; y ztąd też terażniejszy Edykt wszędzie do wszystkich wiadomości y obserwacyi ma być publikowany y przybijany. żeby żadne kontraweneye przeciwko temu nie pozwolono, ale raczey kontrawenienści bez względu Osob z całą ostrością karani być mogli karą zastrzeżoną: ktore to kary tam gdzie się należy do dalszego obrachowania odesłane być mają. Dla większey wiary własną Naszą ręką się podpisałismy y Pieczęć Krolewską przycisnąć rozkazalismy. Działo się y Dań w Berlinie dnia 13 Maja roku 1766.

Fryderych.

G 1

Lit. A.

Lit. A. Szteplowa Taxa.

I O Patentach.

1. Woyskowi Urzędnikowie.

	tal.	gr.		tal.	gr.
Feli-Marszałek generalny —	34	—	Major — — —	6	—
Generał Infanteryi albo Kawaleryi	24	—	Kapitan z Kompanią —	6	—
Generał-Leytnant — —	20	—	Kapitan bez Kompanyi —	3	—
Generał-Major — — —	15	—	Gouverneur — — —	10	—
Półkownik — — —	10	—	Komendant — — —	5	—
Podpółkownik czyli Oberstleytnant — — —	8	—	Kapitulacya o Regiment —	16	—
			o Batalion —	8	—

2. Cywilni y Nadworni Urzędnikowie.

	tal.	gr.		tal.	gr.
Akcyzy-Dyrektor — —	8	—	Budownik — — —	3	—
Akcyzy-Poborca w wielkich miastach — — —	4	—	Konsyliarz budowniczy —	5	—
w srednich y mnieyszych	2	—	Pisarz budowniczy — —	2	—
Akcyzy-Inspector — — —	2	—	Szafarz kruszcowy — —	2	—
w wielkich miastach	4	—	Sluga kruszcowy — —	12	—
w srednich y malych	2	—	Assessor Sądu kruszcowego —	3	—
Aktuaryusz w Rezidencji y			Komisarz kruszcowy — —	3	—
wszystkich stolicach prowincyalnych — — —	4	—	Dyrektor kruszcowy — —	8	—
Aktuaryusz w drugich miastach	2	—	Capitaneus kruszcowy — —	3	—
Aktuaryusz w Krolewsczyznach	1	—	Mistrz kruszcowy — —	3	—
Adjunctus Fiscii — — —	5	—	Konsyliarz Kruszcowy — —	3	—
Adwokat przy sądach wyższych	4	—	Sędzia Kruszcowy — —	6	—
przy sądach niższych	2	—	Ekonom Kruszcowy — —	3	—
Agent Krolewski wzagranicznych			Bibliotekarz — — —	2	—
miastach handlowych — —	5	—	Studienny Mistrz — —	1	—
Agent Stanow, za autoryzacya			Botenmeister lub pierwszy sluga		
każdy raz produkowano bydź			przy Regencyi — — —	3	—
mającą — — —	10	—	Ogniowy Mistrz — — —	12	—
Ekonom — — —	4	—	Posztarz, co listy roznośi —	1	—
Pisarz Sądu budowniczego w			Buchhalter — — —	2	—
Ekonomi — — —	2	—	Burmistrz w wielkich miastach	6	—
Capitaneus lub Intendant Eko-			w srednich — — —	4	—
nomi — — —	6	—	w mnieyszych — — —	2	—
Amts-Rat — — —	6	—	Sędzia gorny lub Szottys —	4	—
Szafarz na Ekonomii — —	3	—	Kalkulator — — —	2	—
Metrykant lub Archivarius —	4	—	Podkomorzy — — —		
Assessor przy Berlinskiach sądach			w wielkich miastach —	4	—
mieyskich — — —	8	—	w srednich — — —	2	—
przy sądach mieyskich w sto-			w mnieyszych — — —	1	—
licach prowincyalnych	6	—	Consiliarius judicii Camerae	8	—
przy sądach mieyskich w			Szambelan — — —	12	—
drugich miastach — —	2	—	Komornik — — —	6	—
przy sądzie ziemskim w Kli-			Consiliarius Camerae — —	6	—
wyi — — —	4	—	Kancierz — — —	12	—
przy scabinatu — — —	2	—	Sluga Kancellaryi — —	1	—
Auctionator — — —	3	—	Dyrektor Kancellaryi —	5	—
Auscultator — — —	1	—	Kancellista — — —	2	—
Adjutant budowniczy — —	4	—	Sluga skarbu — — —	1	—
Komisarz budowniczy — —	3	—	Skarbownik — — —	3	—
Dyrektor budowniczy — —	6	—	Kasztelan — — —	3	—
Inspektor budowniczy — —	3	—	Commisarius commercii —	3	—
			Consiliarius commercii —	6	—
			Komisarz — — —	3	—

Com

Commissionis-Confiliarius —	tal. 6 —	gr. —	Urzędnik sądowy w Krolewcu	tal. —	gr. —
Secretarius-Commissionis —	3 —	—	Pruskim — — —	4 —	—
Consistorii-Confiliarius			Urzędnik sądowy — — —	—	—
ecclesiasticus —	3 —	—	Faktor szkła — — —	3 —	—
secularis —	6 —	—	Grand Maître de Garde-robe	20 —	—
Consul w zagranicznych krajach	6 —	—	Greffier, przy sądach francuskich,		
Conductor — — —	2 —	—	w Rezidencji y siolicach		
Kontroler			każdey Prowincyi —	4 —	—
przy głównej Kasy —	4 —	—	w drugich miastach bez róż-		
przy mnieyszey —	2 —	—	nicy — — —	2 —	—
Kopista — — —	1 —	—	Leśny lub Borowy — — —	1 —	—
Poborca powiatowy — — —	3 —	—	Gajownik — — —	12 —	—
Konfylarz Krymynalny bądź			Aptekarz Nadworny — — —	6 —	—
cum, bądź sine sessione & voto,			Dyrektor budowniczy Nadworny	6 —	—
przy tuteyszym collegio crimi-			Fiskal Nadworny — — —	3 —	—
nali — — —	3 —	—	Hofgerychts-Rath — — —	8 —	—
Dyrektor przy Regencyach, Ka-			Łowiec Nadworny — — —	6 —	—
merach, Hofgerychtach y Są-			Łowczy Nadworny — — —	12 —	—
dach wyższych — — —	12 —	—	Paż Nadworny lub Dworzanin po-		
Dyrektor, który przy żadnym			kojowy — — —	6 —	—
Kolegyu Krajowym nie stoi	4 —	—	Piwniczny Nadworny — — —	3 —	—
przy Scabinatis — — —	4 —	—	Pisarz piwniczny Nadworny	2 —	—
Komisarz Krolewszczyzn lub Eko-			Kuchmistrz Nadworny — — —	3 —	—
nomyy — — —	3 —	—	Pisarz Kuchenny Nadworny	2 —	—
Droś — — —	6 —	—	Maklarz Nadworny — — —	4 —	—
Poborca			Marzałek Nadworny — — —	12 —	—
w wielkich miastach —	3 —	—	Medyk Nadworny — — —	6 —	—
w srednich y małych	1 —	—	Ouvriers y Mistrzowie Kunstzo-		
Podkomorzy dziedziczny, Mar-			wni, którzy praedicatum otrzy-		
załek dziedziczny y kiedy na			mują, że się Nadwornymi na-		
nowo dziedziczny urząd się			zwać mogą — — —	2 —	—
konferuje — — —	150 —	—	Posztmistrz Nadworny — — —	8 —	—
Minister Statūs — — —	20 —	—	Sekretarz posztowy Nadworny	4 —	—
Fabryki-Inspektor — — —	2 —	—	Xiążd Nadworny — — —	4 —	—
Medyk polny — — —	3 —	—	Kontyliarz Nadworny — — —	6 —	—
Fiskal — — —	2 —	—	Podskarbi Nadworny — — —	6 —	—
Leśniczy — — —	4 —	—	Sędzia Nadworny — — —	6 —	—
Podleśniczy — — —	1 —	—	Sekretarz Statūs Nadworny	4 —	—
Forstmeister — — —	8 —	—	Drewniczy — — —	12 —	—
Kontyliarz Leśniczy — — —	6 —	—	Szafarz drewny — — —	3 —	—
Pisarz Leśniczy lub Drewny	4 —	—	Łowczy — — —	10 —	—
Podkomorzy tajny — — —	6 —	—	Komisarz łowczy lub Łowczyk	4 —	—
Kancellista tajny — — —	4 —	—	Paż łowczy — — —	6 —	—
Konfylarz Finansyalny tajny	16 —	—	Konfylarz łowczy — — —	6 —	—
Konfylarze tajnowi bez różnicy	12 —	—	Sekretarz łowczy — — —	3 —	—
Registrator tajny — — —	4 —	—	Magister rzeczy łowczych —	2 —	—
Sekretarz tajny — — —	6 —	—	Ingenieur — — —	1 —	—
General-Audytor — — —	10 —	—	Inspektor y Praepositus w mia-		
General-Audytor-Leytnant	6 —	—	ściach — — —	2 —	—
General-Fiskal — — —	8 —	—	Justitiarius w Krolewszczyznach	2 —	—
Komisarz wojenny generalny	15 —	—	Justitiarius — — —	1 —	—
Posztmistrz generalny — — —	20 —	—	Justitiae Director w Prusiech	3 —	—
Prowiantowy Komisarz generalny			— Confiliarius, tamże	2 —	—
lub Prowiant mayster — — —	8 —	—	Justitiae Confiliarius — — —	4 —	—
Sludzy sądowi			Konfylarz Kościelny — — —	3 —	—
w wielkich miastach	1 —	—	Komisarz wojenny — — —	4 —	—
w srednich y małych	12 —	—	Poborca wojenney miary — — —	1 —	—
Pisarz sądowy przy amtowych			Konfylarz wojenny — — —	8 —	—
collegiis justitiae w Prusiech	1 —	—	Skarbnik wojenny — — —	8 —	—
Pisarz sądowy			Budowniczy Ziemski — — —	4 —	—
w wielkich miastach — — —	4 —	—	Dyrektor Ziemski — — —	8 —	—
w srednich y małych	2 —	—	Chirurgus Ziemski — — —	3 —	—
			H		Alief.

Affessor Sądow ziemskich w Kli-			
wyiskim — — —			
Łowiec ziemski — — —			
Konduktor ziemski — — —			
Physicus ziemski — — —			
Konfyliarz ziemski — — —			
Mieyski Konfyliarz ziemski			
Podskarbi Ziemski — — —			
Landreuter — — —			
Sędzia Ziemski w Kliwyiskim			
Syndicus ziemski — — —			
Woyt Ziemski — — —			
Consiliarius Legationis — —			
Secretarius Legationis — —			
Legge-Kontroler (Blecharski)			
Legge-Inspector (Blecharski)			
Legge-Magister (Blecharski)			
Metrykant Lenny — — —			
Leib-Medyk — — —			
Dyrektor Licentowy — — —			
Poborca-Licentowy — — —			
Konfyliarz Licentowy — — —			
Maklarze, którzy w Miastach na-			
jęci bywają — — —			
Mandatus Fisci — — —			
Marktmeister lub Podwojewodzy			
Komisarz Marzowy — — —			
Objężdżacz młynski — — —			
Inspektor młynski — — —			
Mistrz młynski — — —			
Pisarz młynski — — —			
Woyt młynski — — —			
Komisarz mincarski — — —			
Dyrektor mincarski — — —			
Podskarbi mincarski — — —			
Mistrz mincarski — — —			
Konfyliarz mincarski — — —			
Rendant mincarski — — —			
Probierz w mennicy — — —			
Notarius publicus immatriculatus			
Akeyzy-Inspector Naywyższy			
Naywyższy Ekonom — — —			
Konfyliarz przy Naywyższym			
Sądu Appellacyinym w Pru-			
siech — — —			
Audytor Naywyższy — — —			
Budowniczy Naywyższy — —			
Kruszcowy Mistrz Naywyższy			
Konfyliarz Kruszcowy Naywyż-			
szy — — —			
Billetier Naywyższy — — —			
Studzienny Mistrz Naywyższy			
Burmistrz Naywyższy — —			
Podkomorzy albo Szambelan Nay-			
wyższy — — —			
Komisarz Naywyższy — — —			
Konfyliarz Konzyftorza Naywyż-			
szy — — —			
duchowny — — —			
świecki — — —			
Poborca Naywyższy w Akeyzie			
Poborow Poborca Naywyższy			

tal.	gr.
4	—
4	—
1	—
5	—
6	—
4	—
6	—
2	—
6	—
4	—
8	—
8	—
4	—
2	—
3	—
1	—
4	—
6	—
8	—
4	—
4	—
2	—
2	—
1	—
3	—
1	—
3	—
1	—
1	—
2	—
8	—
4	—
4	—
6	—
4	—
2	—
6	—
6	—
8	—
5	—
4	—
4	—
6	—
4	—
2	—
6	—
34	—
4	—
4	—
6	—
4	—
6	—
4	—
6	—

Factor Naywyższy — — —		
Łowczy Naywyższy — — —		
Forstmeister Naywyższy — —		
Towarzysz Naywyższy — — —		
Konfyliarz Sądu Naywyższego		
Capitaneus Naywyższy — —		
Ochmistrz Naywyższy — — —		
Łowiec Naywyższy — — —		
Ingenieur Naywyższy — — —		
Inspector Naywyższy — — —		
Kuchmistrz Naywyższy — — —		
Marzałek Naywyższy — — —		
Pilot Naywyższy — — —		
Komisarz prowiantowy lub Pro-		
wiantmayster Naywyższy — —		
Solny Factor Naywyższy — —		
Solny Inspector Naywyższy — —		
Podczasz Naywyższy — — —		
Sekretarz Naywyższy w Prusiech		
Koniuszy Naywyższy — — —		
Ziefemeister Naywyższy (Pobor-		
ca Czopowy) — — —		
Director Ekonomii — — —		
Ochmistrz Pażow — — —		
Pilot — — —		
Sługa Policji — — —		
Dyrektor Policji — — —		
— w wielkich miastach		
— w mniejszych — — —		
Inspektor Policji — — —		
Politiae Magister — — —		
Portier — — —		
Komisarz Pofztowy — — —		
Postmistrz — — —		
Sekretarz Pofztowy — — —		
Konfyliarz Pofztowy — — —		
Prezydent przy Regencyach, Ka-		
merach, Hofgerychtach y Sądach		
Naywyższych — — —		
Prezydent przy Collegio pupillari		
y Magiftratu, kiedy pierwszy		
nie razem jest Prezydentem Re-		
gencyi albo Sądu Naywyższego		
Xiędz w mieście — — —		
na lądzie — — —		
Procurator — — —		
Professör ordinarius na Akademii		
extraordinarius — — —		
Protonotarius — — —		
Komisarz Prowiantowy lub Pro-		
wiantmayster — — —		
Consiliarius pupillaris, kiedy nie		
już razem jest membrum Collegii		
justitiae — — —		
Konfyliarz — — —		
Senator w wielkich miastach		
w średnich — — —		
w małych — — —		
Magister Senatus, jak Burmistrz		
Konfyliarz Rachowniczy — —		
Referendarius — — —		
Consiliarius Regentiae — — —		

tal.	gr.
4	—
15	—
12	—
3	—
8	—
8	—
15	—
6	—
4	—
4	—
8	—
20	—
2	—
6	—
6	—
4	—
15	—
6	—
15	—
4	—
4	—
3	—
1	—
1	—
4	—
2	—
2	—
1	—
1	—
3	—
3	—
3	—
8	—
15	—
6	—
1 12	—
1	—
4	—
2	—
5	—
4	—
4	—
4	—
4	—
1	—
4	—
1	—
8	—

Regi-

	tal.	gr.		tal.	gr.
Registrator — — —	4	—	w małych — —	—	—
Sługa i karbowy — — —	1	—	Komisarz grobelny — —	4	—
Skarbnik — — —	4	—	Dyrektor grobelny — —	6	—
Rezydent — — —	8	—	Grobelny — — —	3	—
Contiliarius Revisionis — —	8	—	Sadzawnik — — —	1	—
Sędzia	—	—	Pisarz w Bramie — —	1	—
w wielkich miastach —	4	—	Konfylarz Trybunałowy w La-	—	—
w szrednich y małych	2	—	wenburskim	5	—
Sędziowie w Pruskich małych y	—	—	Poborca Podatkow od włok y	—	—
odległych miastach, dla chudych	—	—	wierzechow — — —	2	—
fwych Intrat ogólnie	1	—	Wifitator — — —	1	—
Komisarz Solny — — —	4	—	Sługa ważniczy — — —	1	—
Factor Solny w wielkich miastach	4	—	Ważniczy-Magister — —	2	—
w szrednich — — —	3	—	Pisarz-ważniczy — —	1	—
w małych — — —	1	—	Miernik winny — —	2	—
Hrabia Solny — — —	4	—	Dyrektor Sądu handlownego	—	—
Inspektor Solny — — —	3	—	(Wett-Gericht.) — —	4	—
Solnik — — —	1	—	Sędzia takowego Sądu — —	2	—
Szluzzy-Inspektor — — —	2	—	Werkmeister albo Dozorca w Fa-	—	—
Szluzmistrz — — —	1	—	brykach — — —	1	—
Capitaneus Zamkowy — —	12	—	Ziefemeister lub Poborca Czo-	—	—
Konfylarz szkolny w Gymnasium	—	—	powy	—	—
Joachimskim — — —	5	—	w wielkich miastach	2	—
Sekretarz Kolegyow Krajowych	5	—	w szrednich y małych	1	—
Rendant Ser- { w wielkich miastach	4	—	Dyrektor celny — —	8	—
wizowy { w szrednich —	3	—	Inspector celny — —	3	—
{ w małych —	1	—	Celnicy y inși słudzy, którzy tu	—	—
Namieftnik w Prowincyach	24	—	nie są specificie mianowani, płac-	—	—
Phyficus { w wielkich miastach	4	—	cą od każdych 100 tal. Intrat	—	—
mieytki { w szrednich —	3	—	swoich — — —	3	—
{ w małych —	1	—	Wfzyfcy tu mianowani urzędni-	—	—
Prezydent mieytki — —	6	—	kowie oprócz Taxy postanowionej z	—	—
Sekretarz mieytki	—	—	swoich Penfyy y fixo-	—	—
w wielkich miastach	4	—	wanych Intrat jeżcze od każ-	—	—
w szrednich — —	3	—	dych 100tal. — —	3	—
w małych — —	2	—	W penfjach y przydaniach toż	—	—
Koniuszy pierwzy — —	8	—	samo ma mieć mieysee; Xięża	—	—
drugi — — —	4	—	zaś, słudzy kościelni y szkolni	—	—
Komisarz Poborowy — —	3	—	od tego są wolni, y zapłacają	—	—
Konfylarz Poborowy — —	6	—	tylko Taxę postanowioną od	—	—
Capitaneus Capitularis — —	12	—	Urzędow fwoich.	—	—
Superintendent — — —	4	—			
Syndicus w wielkich miastach	8	—			
w szrednich — —	4	—			

II. O Duchownych Beneficiis, Prebendach y inszych rebus clementiae.

	tal.	gr.		tal.	gr.
Abolitiones vel Remissiones poe-	—	—	odtrąceniu dług wolnym zo-	—	—
narum od 100tal. — —	1	—	stawającego waloru — —	12	—
Kiedy pieniężne Quantum nie	—	—	Kiedy Lenny Kanon na nim	—	—
jest wyniżone, połowa tego	—	—	pozostaje lub na się wzięty,	—	—
Quantum się bierze, ktore	—	—	albo Lenno w dziedziczne	—	—
szarżowa Kasa żąda.	—	—	dobro czynszowe odmie-	—	—
Opat lub Proboszcz Klasztoru	10	—	nione bywa, odtrąciwszy	—	—
Opaćcia, tudzież Domina —	4	—	długi, od każdych 100 tal.	—	—
Allodificationes,	—	—	waloru wolnym zostawają-	—	—
kiedy Lenno cale allodifyko-	—	—	cego — — —	12	—
wane bywa, lub z męskiego	—	—	Beneficium a latere, quantum szar-	—	—
w białogwskie się odmie-	—	—	żowych jurium.	—	—
nia, od każdych 100tal. po	—	—	Capitaneus monasterii — —	4	—

Klasztor, kiedy za Kapitułę deklarowany bywa	tal. gr.	30	—	od każdych 100 tal. wolnego waloru	tal. gr.	—	6
Patentum Collationis na Lenno od wolnym zostawającego waloru, od każdych 100 tal.	tal. gr.	1	—	b) Na naborgbranie Kapitału lub infzey hypotekacyi Lenna od każdych 100 tal.	tal. gr.	—	3
Kiedy tylko ad dies vitae jest konferowane, tudzież za Expektancyą lub wszelkie ręczne prawo na lenno, połowa tego quanti się płaci, które szarżowa Kasa żądać może.				Decanus pro dignitate, połowa quanti szarżowey Kasy			
Collationes et Confirmationes beneficiorum ecclesiasticorum, od każdych 100 tal. rocznych ich Intrat, tak jak w ustawie względem szarżowey Kasy postanowiono		12	—	Dispensatio w Kapitułach Tumorowych			
Za ich Rezygnacyą, od 100 tal. honorarii ugodzonego	tal. gr.	1	—	ab aetate canon. } połowa szarżowey jurium.			
Expektancya na Prebendę przy większych Kapitułach	tal. gr.	3	—	a relidentia } w drugich Kapitułach połowa.			
przy mniejszych	tal. gr.	1	—	Od wszystkich opiekunów bez prawney przyczyny	tal. gr.	20	—
Koncessiya dla Osobę mieyskiego stanu na kupowanie dobra szlacheckiego	tal. gr.	5	—	Od jednego opiekunów bez prawney przyczyny	tal. gr.	1	—
Koncessiya lub Octroy na privatum commercium, tak jak u szarżowey Kasy.				Od wędrowki	tal. gr.	1	—
Konfirmacya y odnowienie Expektancyi już daney na Lenno, połowa tego Quanti, które szarżowa Kasa żądać może.	tal. gr.	1	—	Famae restitutio	tal. gr.	1	—
Confirmatio Pacti, Contractus, która od Naszey Naywyższej Osobie na żądanie stronow dana będzie, y w tych kazusach, w których jura szarżowey Kasy podług ustaw względem szarżowey Kasy za to płacone bywają, od każdych 100 tal.	tal. gr.	3	—	Artykuły cechow	tal. gr.	2	—
Kiedy Summa żadna nie jest w nim wyrażona, czwarta część tego Quanti, które szarżowa Kasa żądać może.	tal. gr.	3	—	Od Rzemiesłow zas ordynaryynych tylko się bierze	tal. gr.	—	6
Konfirmacya danego już Przywileja, Concessionis &c. czwarta część w tym naznaczoney Taxy.				Inkołat lub Indygienat	tal. gr.	1	12
Konsens Lenno-Panski, kiedy od Nas Samych jest dany, y jura szarżowey Kasy na niego płacone być muszą:				Concessioniones żydowskie			
a) na przedawanie, zafrymarczenie lub przenoszenie lenna,				cudzoziemiec	tal. gr.	20	—
				ziomek, ordinarius	tal. gr.	15	—
				extraordinarius	tal. gr.	6	—
				Na kupowanie domu, połowa tego Quanti, które szarżowa Kasa bierzy.			
				Dzwoniarz żydowski			
				w wielkich miastach	tal. gr.	2	—
				w srednich y małych	tal. gr.	1	—
				Śludzy żydowscy szkoini, chorych pilnujący			
				w wielkich miastach	tal. gr.	12	—
				w srednich y małych	tal. gr.	6	—
				Jus Patronatus	tal. gr.	1	—
				Muzykant	tal. gr.	1	—
				Patentum Legitimationis quoad maculam	tal. gr.	—	6
				cum omni effeetu			
				dla osobę stanu szlacheckiego mieyskiego	tal. gr.	10	—
				a musi to być zapłacone od wszystkich Osob, których ten Patent legitimuje, albo dla każdego osobny Patent musi być expedyowany.	tal. gr.	6	—
				Lenny List dla dziedzicznego Łowczego w Marchyi Łęczyckiej	tal. gr.	2	—
				Pardon Lenny	tal. gr.	1	—
				Patent na Osadzenie dobr, folnych	tal. gr.	1	—

Przywilej.

Na Aptekę w wielkich miastach	tal. gr.	4	—	Na Szynk winny	tal. gr.	3	—
w srednich	tal. gr.	2	—	— Browarnią	tal. gr.	3	—
w małych	tal. gr.	1	—	— Drukarnią	tal. gr.	3	—
Na Szynk piwny	tal. gr.	1	—	— Bibliopolium	tal. gr.	4	—

Na

	tal.	gr.		tal.	gr.
Na Druk y przedanie dzieła ofo- bliwego — — —	4	—	Xiążę — —	25	—
— Łowienie Ryb, czwarta część quanti szarżowey Kafy.			Hrabia — —	15	—
— Gospodę w wielkich miastach	6	—	Baron — —	7	12
w srzednich —	2	—	Szlachćić — —	5	—
w małych —	1	—	Wielki Miśtrż w Sonnenburgu	80	—
— Łowy			Komendor w Lagowie —	40	—
wielkie			— — w Lietznie —	40	—
srzedne y } czwarta część quan-			— — w Wittersheimie —	32	—
małe } ti szarżowey Kafy.			— — w Werbniu —	30	—
— Założenie młynu, czwarta			— — w Sziewelbeinie —	30	—
część szarżowych jurium.			— — w Supplenburgu —	30	—
Kat y hycel — — —	2	—	Rycerż lub Kawaler, ikoro tako- wym zostaje — —	10	—
Kominarż, połowa szarżowych ju- rium.			Za Nominacyą Krolewską na Szie- welbein — —	10	—
Diploma wywyższenia Stanu, ja- ko to:			Veniae aetatis; połowa jurium, ktore szarżo- wa Kafa bierży.		
Xiążę — — —	50	—	Wikary płaci od 100 tal. połowę szarżowych jurium.		
Hrabia — — —	30	—	Od tych rzeczy, ktore tu nie są wyrażone, połowa tego quanti się bierży, ktore do szarżowey Kafy płacone bydż musi.		
Baron — — —	15	—			
Szlachćić — — —	10	—			
Pro Renovatione et confirmatione otrzymanego już diplomatis					

Nota.

Przy wszystkich w tey Taxie szteplowey zawieranych prawach, gdzie nie wcale determinowane jest quantum pieniężne, ale tylko pewne procenta są postanowione, Departament, do ktorego expedycyi rzecz należy, Impetranti osobną Rezolucyą dać powinien, siła on szteplowych jurium ma zapłacić; ktory to rozkaz on potym na świadectwo Kamery Szteplowey produkować będzie obowiązany.

Lit. B.

Circulare względem Dekretów y Rezolucyy.

Frydrych, Krol &c.

Gdy Expedycya Dekretow y Rezolucyy danych przedtym potrzebna od czaśu wprowadzonego nowego porządku sądownego woli y żądaniu stronow zezwo-
lona była; pokazało się, że takowych expedycyy nawet w nayważnieyfzych y
takowych sprawach dotąd zaniedbano, w ktorych Interessentom, na ubezpieczenie
praw swych na przyszłość y zachowanie onychże od zaćmienia y zawikłania y róż-
nych przypadkow, ktorym jednakowo y sądowne Registratury y Metryky podlegają,
wielce na tym zależeć musiało, żeby Dokumenta o sądownych wyrokach y im w nich
przyśadzonych possefityach, prawach, granicach y. t. d. in forma probanti dla siebie mie-
li, przez ktorych pilne schowanie każdemu można by było unikać zaćmieniu y zawi-
kłaniu praw swoich.

Jako więc na przyszłość już daley niechcemy przeglądać od Interessentow teraż-
nieyfzych dotąd pokazanemu, albo nie rozważonemu albo nie doznanemu w szko-
dliwych swych skutkach aż w przyszły wiek influencyą mającemu niedbalstwu; chce-
my tedy y rozkazujemy tymi:

I

1) Żeby,

1) Zeby, de regula, we wszystkich Interessach processowych, bądź przy wyższych lub niższych Sądach, in ordinario, petitorio lub summariissimo, bądź w Instancji jakiegokolwiek, dane Dekreta, Sentencye y Rezolucye, nie czekawszy na żądanie stronow, expedyowano; expedycyą na arkuszu szteplowanym podług przepisu Edyktu szteplowego, za jura w izportlowym ustanowieniu Sądu każdego postanowione, zktorych przeciwnie 3 gr. dob. mniej płacone być mają, dano; a Dekreta expedyowane przy Sądach niższych stronom adwokatem nie opatrzonym od Sędzieja samego oddawano; przy Sądach zaś wyższych y takowych niższych, przy ktorych są Adwokatowie, onym, żeby je Klientom swoim oddawali, wydano było.

2) Dekreta y Rezolucye niech będą definitivae sententiae lub interlocutoria y decreta incidentia (jedynie wyjąwszy rezolucye tyczące się dalszych w sprawie postępowań) niech dane będą na rzecz główną lub tylko punctum incidens, expedycyą ich bez różnicy tymże samym sposobem ma być wygotowana.

3) Od tey reguły to się wyimują processa, ktore się tylko jus personale, z własnością dobra nieruchomego w żadney relacyi nie stojącego, albo chociaż jus reale, jednakowo tylko y jedynie rzeczy ruchomey tykają, y ktorych więc decyzya ani na rzeczy nieruchome y zniemi złączone lub na nich będące prawa, regalia, wolności, ciężary y tak dalej, jako też na statum personelem, czy na przykład kto jest niewolnikiem, Synem, Oycem, małżonkiem y. t. d. tudzież na pokrewieństwo, gradum successionis, prawo dziedziczne, successionem hereditariam, bona allodialia, feudalia vel fideicommissaria, żadną niema relacyą.

W takowych więc tedy rzeczach, gdzie takowey relacyi niema, expedycyą całę nie potrzeba; na przykład; kiedy z Weksła, Assignacyi, Obietnicy, Darowizny, Zafrymarczenia y. t. d. na dług pienezny kto czyni, lub na każdą inną rzecz ruchomą actione reali vel personali pretensyą czyni, albo też kiedy zwada jest de usufructu, o arendy lub najęciu rzeczy nieruchomey bez pretendowania jednakowo jey własności lub juris realis.

4) In rebus pauperum y w bagatelach także dopuszcza się excepcyą, y w nich expedycyą się dawa na papierze nieszteplowanym, a to na ten czas tylko, kiedy strony ją żądają y jura copialia za Mundum zapłacone bywają.

5) Aby też Kańcellarya albo expedyujący wiedział, czyli Dekret podług wyżey naznaczoney różnicy ma być expediowany czyli nie, Dekret lub Rezolucyą dający, to, na tym mieyscu, gdzie Kolzty za Dekret spisane bywają, ma postanowić.

Rozkazujemy tak łaskawie jak surowie, żebyście, licząc od 18° Sierpnia 1765 wyżey dane przepisy jak naysumnienniey wypełnili; jako też, żebyście teraznielze Circulare wszystkim wam poddanym Sądom niższym publikowali y na to uważali, żeby oni, licząc od pomienionego czasu, także posłusznie podług niego się sprawowali.

Wtym się dzieje Nasza Wola, y zostajemy &c. w Berlinie dnia 16. Maja 1765.